

Overlevend bewustzijn

SYMPOSIUM

Het symposium van 3 november jl. genoot een grote belangstelling. Dit nummer behandelt de diverse thema's welke aan bod kwamen tijdens het symposium.

De inhoud welke docent Raymond Saerens geprojecteerd heeft tijdens zijn uiteenzetting was beschikbaar bij het verlaten van het auditorium. Ik veronderstel dus dat de meeste onder U dit document hebben meegenomen. Als dit niet het geval is en U het document wenst te bekomen kan dat door uw naam en adres telefonisch of per email te bezorgen aan één van de bestuursleden. Het zal U dan zo spoedig mogelijk per post bezorgd worden

LEVENSLICHT

Dit blad "Levenslicht" is het ledenblad van de vzw Limen. De niet-leden krijgen aldus de gelegenheid om kennis te maken met het blad. Zij kunnen het ook in de toekomst bekomen. De aansluitingsvoorwaarden vindt U elders in dit blad.

Maar alvorens lid te worden van de vzw Limen hebt U uiteraard recht op een woordje uitleg. In "Levenslicht" verschijnen artikelen rond de bijnadoodervaring (BDE) en gans het veld dat daarmee verbonden is, zoals : getuigenissen, verklaringen, historische achtergronden, onderzoek, gevolgen van de BDE enz. Bij aansluiting wordt U dus geen lid van een sekte of van een religieuze gemeenschap : de vzw Limen heeft daar niets mee te maken. Het lezen van dit blad kan U eventueel wel helpen bij het verdiepen van uw levensopvatting en beleving. Alle ernstige levensopvattingen en filosofische strekkingen voelen zich thuis in onze vereniging! Een BDE leidt tot een diep respect en waardering voor menselijke opvattingen. Het is namelijk goed om met open geest te luisteren naar datgene wat de ander diep beroert. Dat is verrijkend voor iedereen! Uiteindelijk zijn we allemaal zoekenden naar de zin van ons bestaan. Het beste voorbeeld is datgene wat U gehoord hebt tijdens het symposium.

Dit wil niet zeggen dat een BDE geen invloed heeft op het verdere leven van degene die het overkomen is. Integendeel: dikwijls zal het iemands leven volledig overhoop halen! Twee goede voorbeelden zijn Georges Ritchie (1) en Angie Fenimore (2). Goede voorbeelden omdat hun leven twee uitersten zijn: de ene heeft het vooruitzicht van een briljante dokterspraktijk, de andere leeft aan de rand van de maatschappij. Ritchie wordt uiteindelijk dokter, maar zijn praktijk oriënteert zich gans anders dan hij als jongeling gedroomd had. Fenimore tracht zich van het leven te benemen maar overleeft het en zal met gans andere inzichten verder leven. Hierna komen we daar nog verder op terug. Lectuur van hun boek is alleszins aan te raden en verschaft U zonder meer een duidelijk inzicht in de bijzondere belevenis welke de BDE is. Tenslotte is het een fenomeen dat wereldwijd bij alle volkeren en in alle werelddelen voorkomt en wordt waargenomen.

DE ESSENTIE OF DE KERN

Bij gebrek aan tijd is de slottoespraak tijdens het symposium weggefallen: de vragen bleven maar komen en om 17 uur was het dan ook tijd om af te sluiten zonder eindtoespraak, welke hierna – enigszins gewijzigd en méér uitgebreid – volgt.

De kern van de BDE - in zoverre men dat met woorden kan uitdrukken – is een ervaring van ons “zijn” buiten de ons bekende fysische wereld. En de bagage die we meenemen bestaat uit de kennis die we hebben verworven, het gevoel voor schoonheid dat we ons eigen hebben gemaakt en de morele verantwoordelijkheid die we met onze weliswaar beperkte vrijheid en beperkte wil opgebouwd hebben in dit leven. Dit zijn de voornaamste componenten van ons menselijk “bewust-zijn” Een veel voorkomend en belangrijk moment tijdens de bijnadoodervaring is het levensoverzicht, waar voornamelijk het moreel gedrag tot in de kleinste détails aan bod komt. Dit manifesteert zich in zowel een positief als een negatief herbeleven van zijn leven. Dit is ook medebepalend voor het niveau van Liefde dat we alsdan ervaren. Dit hoeft alleszins een woordje uitleg:

MOREEL GEDRAG

Het komt geregeld voor dat men tijdens een bijnadoodervaring zijn leven opnieuw beleeft. Deze belevenis is zeer reëel en zeer gedetailleerd. Wat opvalt is dat men de vreugde of de pijn welke men anderen bezorgd heeft zeer intens zelf herbeleeft! Men treedt als het ware in de plaats van degenen die men goed of slecht bejegend heeft. Dit is onder andere op ontroerende wijze verteld door Georges Ritchie in zijn boek: “Een glimp van de hemel” en door Angie Fenimore in haar boek “De duisternis voorbij”.

Uit beide getuigenissen kan men afleiden dat wat en hoe wij hier leven terug aan bod komt, éénmaal wij dit ruimte-tijd kader verlaten hebben. In beide gevallen wordt zeer klaar en duidelijk het eigen leven herbeleefd tot in de kleinste détails en duidelijker dan ooit tevoren, alsof de inhoud van dat leven daar nog is... Maar vooral komt de morele kwaliteit van wat zij ervan gemaakt hebben aan bod. Echter niet op een bestraffende manier: zij voelen zelf tot in de kern aan welke vreugde of welke pijn zij anderen bezorgd hebben, alsof zij het zelf ondergaan. Met andere woorden: zij zijn hun eigen beoordelaars. Wat dit allemaal ten volle betekent weten wij niet, maar het verband met ons moreel “gedrag” in dit leven is overduidelijk. Het lijkt er namelijk op alsof alles in dit leven niet zomaar voorbij waait maar eerder daar nog is. We kunnen eruit besluiten dat het belang van ons moreel handelen danig onderschat wordt! Wij hechten – terecht- zeer veel belang aan de kwaliteit van geleverde producten en diensten, als voorwaarde om te komen tot een fatsoenlijke en leefbare maatschappij. Dat noemen we dan beschaving. Maar het moreel niveau waarmee al die producten en diensten tot stand komen heeft blijkbaar minder belang. Wij zijn namelijk vlug bereid tot een leugentje of een manoeuvreke dat in ons voordeel uitvalt, maar de ander benadeelt...

Als we dit doortrekken van ons persoonlijk leven naar ons maatschappelijk of beroepsleven dan stellen we vast welke impact deze houding heeft op de “kwaliteit” van onze samenleving. Als morgen niemand meer liegt of bedriegt en alleen het beste

voorheeft met de anderen :hoe ziet de wereld er dan overmorgen uit? Dat lijkt en is dromerig of naïef , maar is het niet als we ten volle beseffen wat de gevolgen zijn voor onze eigen persoon in de toekomstige wereld:het voordeel dat we er nu uit halen keert zich dan tegen ons en omgekeerd: het voordeel dat we anderen bezorgen keert zich dan naar ons ten goede.

KENNIS

Dank zij verworven kennis kunnen wij een “menswaardig” bestaan uitbouwen. Het gaat niet alleen om wetenschappelijke en filosofische kennis, maar ook om praktisch inzicht en “levenswijsheid”.Kennis heeft onze wereld grondig veranderd en onder andere bijgedragen tot een economische explosie welke bij een deel van de wereldbevolking tot welvaart heeft geleid. Deze evolutie gaat verder en brengt heel wat nieuwe problemen met zich mee, waarvan men zich soms afvraagt of ze wel beheersbaar zijn!

Dat deze verschillende soorten kennis ook tijdens een BDE aan bod komen hebben we al gemerkt bij Ritchie en Fenimore. Helaas hebben we hier de plaats niet om dat verder aan te tonen. Maar kennis en inzicht spelen zeker ook een grote rol in ons “bewust-zijn” buiten het referentie kader van tijd en ruimte.

GEVOEL VOOR SCHOONHEID

Wellicht de mooiste eigenschap van de mens is zijn vermogen om schoonheid te beleven. Er ontbreekt ons heel wat als we niet in staat zijn tot ontroering. Zonder gevoelens is het leven kaal en koud. Onze kennis en gevoelens behoren samen tot de bouwstenen van ons menselijk bewustzijn:zonder deze vermogens zouden we tot een andere orde behoren.

De schoonheid welke velen beleven tijdens hun BDE beroert hen zo diep dat het vooral dit aspect is dat maakt dat de verwerking nadien zoveel tijd in beslag neemt.

De schoonheid ligt vervat in de onbeschrijflijke liefde die men ervaart, in de wondermooie muziek die sommigen aanhoren en in de prachtige omgeving welke zij mogen aanschouwen. Dat alles is zeer moeilijk om bij benadering onder woorden te brengen. Ook deze aspecten komen uitgebreid aan bod in de belevenissen van Ritchie en Fenimore..En ook op dit aspect kunnen we hier niet verder op ingaan.

VERBAND

Er is een verband tussen de drie genoemde eigenschappen dat tot harmonie leidt: kennis ontspoorst als deze niet moreel gedragen wordt .Echte schoonheid ten volle beleven wordt moeilijk als men geen innerlijke rust kent tengevolge van bijvoorbeeld een slecht geweten...Op individueel vlak moeten zij alle drie dus optimaal ontwikkeld worden. Het behoort tot de essentie van de ontwikkeling van een kind dat normaal in liefde geboren wordt en in liefde opgroeit. Maar we beseffen ook dat het een kwestie van zelf-opvoeding is welke gans ons leven in beslag neemt en ook “levens-lang” duurt....

Er is echter nog een tweede verband dat van een andere orde is! Het ontwikkelen van genoemde eigenschappen zet zich verder na de dood. Ons bewustzijn overleeft en herbeleeft niet alleen het voorbije aardse leven: kennis, schoonheid en goedheid of liefde wordt duidelijker ervaren en beleefd dan ooit tevoren. Is het dan zo dat wij hier alleen leven om ons voor te bereiden op een volgend leven? Zeker niet: een volwaardig leven op deze wereld is een streven dat de mensheid altijd gekenmerkt heeft. Ieder ouder wil een beter leven voor zijn of haar kind. Dat is ook een vorm van evolutie welke er wel degelijk is. Welke richting die evolutie uitgaat hangt af van onze vrijheid en onze inzet. Daarom is het zo ontzettend belangrijk dat de waarde van de drie genoemde eigenschappen juist ingeschat wordt en voldoende aan bod kan komen. Immers zeer dikwijls worden zij overtroffen door verkeerde inschatting van wat bijvoorbeeld geluk is. Indien men geluk aanziet als het ongebreideld verwerven van materiële bezittingen dan wordt men uiteindelijk ongelukkig omdat de nagestreefde voldoening uitblijft. Hier is verwarring tussen geluk en levensvreugde. Ik ga er niet verder op in: er zijn al zoveel boeken over geschreven... Maar de eigenschappen hebben een waarde op zich in deze samenleving. Iemand die deze waarden beleeft omdat hij vindt dat zij tot het hoogste van het mens-zijn behoren dat is iemand waarvoor wij veel waardering moeten hebben, ook al is hij overtuigd dat het bestaan zich beperkt tot dit leven.

MAATSCHAPPELIJKE GEVOLGEN

Indien de mensheid erin lukt om genoemde eigenschappen juist te leren waarderen en toe te passen dan verandert de maatschappij zeer grondig. Het voornaamste gevolg is allicht een wereldvertrouwen dat tot stand komt. Vele grote problemen raken niet opgelost of verergeren alsmaar meer omdat er geen vertrouwen heerst tussen de verantwoordelijken. Zo bestaat diplomatie dikwijls in het aanhoren van elkanders leugens... wat wil je dan dat er iets ernstigs bereikt wordt...

Ook de religies zullen hun posities moeten uitzuiveren en zich concentreren op de kern van hun boodschap. Hun opdracht bestaat uit het tonen van een schitterende diamand, waarover zij onderling geen ruzie hoeven te maken. Evenmin mogen zij de schittering van die diamant niet in de weg staan door de aandacht af te leiden.

BESLUIT

Wij hebben vandaag gehoord hoe wetenschappen een grens bereikt hebben waarbij vragen gesteld worden die morgen een verrassend antwoord beloven!

Wij hebben ook gehoord hoe de studie van het BDE gebeuren tot aanwijzingen leidt dat ons bewust-zijn niet zomaar het product is van onze hersenen. Het is boeiend om de resultaten van verder onderzoek te vernemen.

Maar inmiddels is het BDE fenomeen een zeer realistische ervaring. En al wie zich onbevangen openstelt voor deze ervaring zal geleidelijk aan ondervinden hoe een nieuwe dimensie aan zijn leven wordt toegevoegd. Het is namelijk één steentje in een mooie mozaïek welke een harmonisch geheel vormt...

Stan Michielsens

(1)George Ritchie:"Een glimp van de hemel":H.Gottmer – Bloemendaal 1985

(2)Angie Fenimore:"De duisternis voorbij" : A.W.Bruna – Utrecht 1995